

Резюмета

на

публикациите на Петко Петков , дм

за участие в конкурс за доцент по 7.4.Обществено здраве (Социална медицина) ,
обявен в ДВ бр.44/29.05.2018 г.

Монографии

***Петков , П., Интерактивността в медицинското образование , изд. „Екс-прес“ ,
Габрово , 2009 г.***

Разгледани са теоретичните концепции за същността на понятието „интеракция“ , изразяващо се във взаимодействие и взаимовлияние между хората в процеса на общуване. Интерактивността може да се прояви при всички форми на общуване- педагогическо , интерперсонално , екипно и др. Посочени са особеностите на интерактивното и традиционното обучение и приложението им в медицинското образование съгласно неговата специфика. Особено важни моменти при интерактивното обучение са съвременната обратна връзка , субект-субектната основа на педагогическото общуване , материално-техническата база и поставяне на акцент върху текущото и критерийното оценяване. Констатирано е по-честото прилагане от преподавателите във ВМУ на хуманно-центрирани интерактивни методи (ролеви игри , метод на казусите и др.). Това би могло да се дължи на спецификата на медицинското образование , поради която не всички технологично-базирани интерактивни методи намират място там(с изключение на мултимедията и дистанционното обучение при задочната форма и СДО). Като най-приложима при интерактивното обучение роля на преподавател се очертава тази на фасилитатор-партньор в процеса на обучение и стимулиращ всеки обучаван да бъде „създател“ на своето знание. Най-надеждни индикатори за качеството на едно обучение са равнището на академична мотивация и нивото на професионална реализация след дипломиране. Създаден и адаптиран е учебно-практически модул за интерактивно обучение на медицински сестри , който с успех би могъл да се ползва в практическото обучение на други категории медицински специалисти.

Статии

- 1. Петков, П., Т. Попов, Детската рисунка в терапевтичната практика, сп. „Здраве и наука“, бр.3/2012г., Медицински колеж София**

Детето е подложено на неблагоприятни въздействия от различни фактори, сблъсква се с различни проблеми, противоречия, отразяващи се на неговото поведение, отклоняващи го в развитието му. Това прави оправдан интересът към откриване на подходящи методи, които да послужат на детето за възстановяване на хармонията, да му помогнат в разрешаване на конфликти в неговото обкръжение, в адаптирането му и

в изявяването на способностите му. Психотерапията с изкуство е важен компонент от цялостния процес на лечение на лица с неврологични и психични болести; на лица с девиантно и деликвентно поведение; на лица в стресови ситуации; с функционални смущения в нервната система; инвалиди и др. Или психотерапията се използва при лица от различна възраст, при деца със специални образователни потребности, или при личности и междуличностни проблеми. Чрез рисуването се изпитва двигателно и визуално удоволствие, задоволява се потребността от активност.

2. Гагова , П., П.Петков, Интерактивните методи на обучение и приложението им при подготовката на студенти от специалност „рентгенов лаборант“ , сп.“Здраве и наука „ , бр.2/2016 г. , Медицински колеж – София

Рентгеновият лаборант е част от здравния екип със свои специфични задачи и професионална отговорност. Развитието на съвременните методи за образна диагностика налага усъвършенстването на теоретичните и практически познания на рентгеновите лаборанти. Те трябва да познават в достатъчна степен методите на работата и да работят добре с апаратурата, за да подпомагат диагностичния и лечебен процес. За осъществяване на тези функции рентгеновият лаборант трябва да притежава солидни знания, висока професионална квалификация, обща култура и високи морално-етични качества. С преминаване в по-горен курс мнението на студентите по отношение на интерактивните методи за обучение се променя, което е свързано и с характера на съдържанието и формата на обучение. Не трябва да се забравя, че обучението в колежа е по-практическо насочено и предполага по-активно участие на студентите, а от там се предполага използването на интерактивни методи за обучение

3. Петков, П., А.Терзиева , Семейство , възпитание и здраве , сп.“ Здраве и наука „ , бр.3/2015 г. , Медицински колеж – София

Животът на човека започва, протича и завършва в семейството. То е първата възпитателна среда за детето и основополагаща за цялостното му развитие. В него се изработва най-напред ценностната ориентация – системата от оценки за добро и лошо, полезно и вредно. А е известно, че здравето е основна човешка ценност. Представена е ролята на семейството като най-важен елемент на социалната микро-среда и връзката ѝ с триадата семейна структура-семейно възпитание-обществено здраве. Като основни детерминанти на семейното здраве са изведени психоклиматът в семейството и неговия социално-икономически статус. Анализирани са спецификата на здравното възпитание като продължаваща през целия живот медико-педагогическа дейност, намираща отражение Животът на човека започва, протича и завършва в семейството. То е първата възпитателна среда за детето и основополагаща за цялостното му развитие. В него се

изработва върху репродуктивното поведение на подрастващите и по-нататъшното им професионално развитие.

- 4. Попов , Т. , П.Петков, А.Терзиева , И.Милев, Непрерывное образование медсестер больницы университета им.Царицы Иоанны г.Софии , Болгария , сб. трудов пятой международной научно-практической конференции „Актуальные проблемы образования и общества“, Ярославль , 2014г., Россия**

Непрекъснатите реформи в здравеопазването, напредъка на медицинската наука и практика, привличането на пациентите като активни участници в процеса на грижи и лечение, поставят пред здравните професионалисти необходимостта от непрекъснато обучение и професионално усъвършенстване. Непрекъснатото обучение основно се изразява в следдипломно обучение и самообучение. То трябва да бъде и една от основните задачи на лечебните заведения , без изпълнението на която те не биха могли да предлагат качествени здравни грижи. Чрез непрекъснатото обучение до голяма степен би могъл да се запълни „ вакуума „ между професионалната подготовка на медицинските сестри и потребностите на обществото.

- 5. Петков, П., Семейството за възможностите за изява и развитие на заложи и дарования у децата, 29-та научно-технологична сесия Контакт 2012г., изд. „Темто“, София**

Обоснована е ролята на детската рисунка като средство за развитие и диагностика на социални умения и личностни качества сред децата от предучилищна възраст. Изследван е актуалния проблем за връзката между семейството и детската градина и развитието на детските заложи, като е посочена и необходимостта от запознаването на родителите с подходящи методи и средства за изявата на тези заложи. Естествено е на практика да съществува различие в медицинския и педагогическия подход при използването на изкуството. Но между тези два подхода съществува и тясна връзка. Това е така, защото много от формите на работа с изкуство се използват освен в терапевтичен аспект, още и в превантивен такъв. Във възпитателния процес с децата и подрастващите емоциите и чувствата имат много значимо място и роля – изкуството има огромно значение за развитието на емоционалната сфера на детската личност, за изграждането на нейната естетическа култура. Емоциите влияят върху редица процеси в организма – възприятие, памет, въображение, реч, активизират подражанието (то играе голяма роля най-вече при малките деца). Има пряка връзка между потребностите и емоциите, между емоциите и мотивацията.

- 6. Петков, П., Интерактивни методи на обучение и мнение на преподавателите на медицинските университети по този въпрос, сб. научни статии том 5 лято-2015 Международна научна школа „Парадигма“, Варна**

Преподавателите във ВМУ (висшето медицинско училище) е едновременно и педагог, и медицински специалист. Неговият облик и професионално поведение се детерминират от предизвикателствата на времето, в което то се реализира. Първостепенна задача на преподавателя е да окуражава студентите в техния избор на професия и да поддържа и разширява мотивацията им в процеса на обучение. Известно е, че учебният процес освен обучение цели и адекватно професионално възпитание. Преподавателят трябва да притежава много и различни качества – да има „отворено“ съзнание, въображение, устойчивост и принципна насоченост на чувствата, справедливост, толеранс, да владее методиката на обучение по конкретния предмета, а също така и да създава условия за изява на всеки студент, осигурява ресурси (информация), да улеснява ученето и да провежда ефективно и адекватно оценяване. Изброените качества се вписват в най-голяма степен в преподавателската роля „фасилитатор“. Фасилитацията е заменена на монолога с диалог, процес на стимулиране на студентите към сътрудничество (интеракция) за постигане на учебните цели

- 7. Петков, П., А. Т. Трендафилова, Формиране на комуникативни компетентности у медицинските специалисти чрез интерактивни методи на обучение, сб. материали 5-ой Международной научно-практической конференции, посвященной 25-летию социальной работы в России, изд. ВСГУТУ, Улан-Удэ**

Анализирано е влиянието на стила на педагогическо общуване върху формирането на комуникативни умения у медицинските специалисти. Посочени са факторите и бариерите за формиране на комуникативни умения.

Поставен е акцент върху приложението на интерактивните методи на обучение за формирането на комуникативна компетентност и оптимизиране на обратната връзка преподавател-студенти.

- 8. Петков, П., Роля на средствата за масова комуникация за възпитанието и социализацията, електронно научно списание на Международна научна школа „Парадигма“, лято-2016г., Варна**

В условията на динамични социално-икономически процеси в обществения живот и стремително развиващи се технологии необходимостта от своевременна, актуална и изчерпателна информация за фактите и събитията от заобикалящата ни действителност стават съществени елементи от житейската, професионалната и интелектуална реализация на съвременния човек. В този контекст средствата за масова комуникация /СМК/

придобиват статуса на значим социален фактор за формирането и управлението на общественото мнение. Поставен е акцент върху негативното влияние на телевизията и компютрите сред децата. Предлагат се стратегии за позитивно възпитателно влияние на масмедията.

9. Петков, П., Применение интерактивных методов обучения в медицинском образовании, сб. материалы 4-ой Международной научно-практической конференции „Формы и методы социальной работы в различных сферах жизнедеятельности“, изд. ВСГУТУ, Улан-Удэ 2015

За да отговорят адекватно на иновациите в медицинската наука и практика от една страна, и на промените в обществото от друга, медицинските специалисти трябва перманентно да усъвършенстват знанията и уменията. За формирането на тези знания, умения и специфично професионално поведение е необходимо ангажиране на студентите в образователния процес, което изисква едновременно с прилагането на традиционни методи в обучението да се създаде и интерактивна образователна среда.

10. Петков, П., Религия, нравствено възпитание и духовно развитие, 32-ра научно-технологична сесия Контакт 2013, изд. „Темто“, София

Религията и религиозното възпитание са явления универсални, които неизменно съпровождат всеки народ в историческото му развитие. В човешкия дух съществува вечна и неотразима потребност от вяра, която е вродена. Най-ранните преживявания и впечатления при децата са и най-дълбоки, най-силни, най-трайни. Основно съдържание на религиозното възпитание са духовно-нравствените ценности и качества на личността. Те притежават непреходна значимост и са в основата за формирането и на другите ценности на личността. Определят характера на неговата мотивационна сфера и насоченост на дейността. Духовно-нравствените качества изграждат същността на ценностната система на детската личност и мотивират поведението и действията му. Стимулират отношенията в общността, отличават се с емоционална наситеност и активизират личността за духовно-нравствен живот. Проявите на духовно-религиозния живот в семейството са различните съществени връзки на взаимодействия, които децата са в състояние да разберат: църковното богослужение, молитвата на майката до леглото на детето и др. . Обоснована е ролята на религията за нравственото възпитание на подрастващите. Анализирани са мненията на родители и деца относно методите и формите на обучението по религия. Посочени са фазите на нравственото развитие.

11. Петков, П., А. Терзиева, Мотивацията на студентите „медицински сестри“ – сравнително проучване на обучаващите се в МУ-София – Факултет по обществено здраве и филиал-Враца, 31-ва научно-технологична сесия Контакт 2013, изд. „Темто“, София

Мотивацията интегрира всички нива в процеса на обучение. Тя е динамично явление – мотивите се зараждат, развиват, изменят. Изучаването на академичната мотивация е от голямо значение за управлението на учебния процес, за личностното формиране на студентите, тяхната професионална реализация и др. Професията „медицинска сестра“ е с голяма социална значимост и изследването на мотивацията на студенти от тази специалност е показателно в много отношения.

12. Петков, П., А. Терзиева, За възможностите за продължаващо образование и желанието за квалификации на медицинските сестри на МБАЛ Враца, 33-та научно-технологична сесия Контакт 2014, изд. „Темто“, София

Продължаващото образование, известно и като „перманентно образование“, „непрекъснато образование“, „учене през целия живот“, се разглежда като цялостна система за обучение през всички възрасти като единствено между общото и специалното образование, между формалното и неформалното образование. Образованието на възрастните е органична част от цялостната система на перманентното образование и обучение. Чрез непрекъснатото образование се постига по-добра личностна и професионална реализация, по-лесна адаптация към бързо променящите се условия, развитие на латентните заложби. То включва обучение под формата на курсове, конференции, работни срещи и др. Непрекъснатото обучение следва да бъде част от работния график на здравните институции и да бъде включено в планирането на бюджета за всички нива на здравния персонал. Създаването на учебна програма, съответстваща на нуждите на обучаващите става чрез редовен мониторинг на мнението им и своевременно актуализация на програмите. Добра възможност в тази насока е създаването на сектор за непрекъснато обучение на медицинските сестри на работното място. Секторът може да се сформира от главната медицинска сестра, със съдействието на старшите сестри и академичен преподавател. Темите се организират в съответствие с целите на лечебното заведение – така се поддържа високо професионално ниво на медицинските сестри.

13. Петков, П., Интерактивните методи в обучението на медицинските специалисти, 37-а научно-технологична сесия Контакт 2016, изд. „Темто“, София

Все още обучението на медицинските специалисти се свързва преди всичко с директивно предаване и репродукция на знания, като не винаги се отчитат творческото мислене и обратната връзка. В резултат на това студентите се оказват неподготвени за реалните ситуации от практиката. Решението на този проблем донякъде се крие в прилагането на интерактивни методи в обучението на бъдещите медицински специалисти. Интерактивното обучение не е „панацея“ и не може да замести традиционните методи на обучение. Неговото прецизно прилагане в обучението го допълва и обогатява и утвърждава демократичния стил на педагогическо общуване.

14. Петков, П., Отново за интерактивното обучение, 38-а научно-технологична сесия Контакт 2016, изд. „Темто“, София

Интерактивните образователни технологии се основават на конструктивистката образователна парадигма, която води началото си от социалната психология. Според парадигмата ученето е процес на активно „конструиране“ на нови знания от учащия се чрез интеграция на новата информация и опит с наличните когнитивни структури (схеми) у личността. Когнитивният (индивидуалният) конструктивизъм поставя акцент върху индивидуалното учене, а социалния конструктивизъм разкрива механизмите на диалогичното учене в контекста на социалните взаимоотношения. В по-ново време в някои страни като САЩ се прилага т. нар. ко-конструктивизъм, който допуска едни или други елементи и на преподаване. Разсъжденията на обучаваните не бива да се поправят или определят като „грешни“, защото това повлиява негативно академичната мотивация. Въпреки, че няма една единствена истина и реалност, чрез определено познание грешното съждение на студентите може да се коригира чрез създаване на нова (адекватна) реалност, през която те да погледнат от нова перспектива.

15. Попов, Т., Р. Янева, А. Терзиева, П. Петков, Новое исследование ожиданий и удовлетворенности обучением студентов – медсестер и акушерок, сб. материалы 3-ой Международной научно-практической конференции „Профессиональное развитие, ради сохранения восточноевропейской цивилизации“, Красноярск 2014, Россия

Академичната мотивация е система от мотиви за учене, по силата на които учащият усвоява знания и умения, насочени към развитие и усъвършенстване на способностите и личността му. Общата позитивна мотивационна готовност е индикатор за качеството на преподаване и е предиктор на академичната успеваемост. Академичната мотивация е част от ориентацията към собственото професионално развитие. Темата е актуална и за професията на медицинската сестра в периода на реформиращо се здравеопазване. Интерес и положително отношение към обучението у студентите могат да се появят и в самия процес на обучение, макар че традиционно мотивацията е най-висока в първи

курс. Подчертава се пряката роля на преподавателя за поддържане и повишаване на академичната мотивация.

23. 11.2018 г.

Гр. София

П. Петков